

PREMIUL RAȚIU PENTRU CERCETARE ISTORICĂ (2025)

Conceput ca un concurs anual de lucrări științifice, *Premiul Rațiu pentru cercetare istorică* își propune să susțină studenții la istorie și discipline conexe să își înțeleagă rolul de formatori ai generațiilor următoare și, de asemenea, să provoace publicul larg să reconsidere importanța înțelegerii și recunoașterii istoriei ca parte a memoriei colective.

Premiul contribuie la îmbogățirea cadrului teoretic referitor la subiecte controversate din istoria României, încurajând gândirea critică și elaborarea unor lucrări inovatoare de cercetare. Prin abordarea unor teme sensibile, premiul stimulează o abordare critică în analiza tiparelor istorice naționale specifice și a atitudinilor publice față de minorități și convingeri extremiste.

Premiul face parte din programul *Predarea Istoriilor Dificile*, care explorează diverse versiuni ale istoriei predate în școli și modul în care acestea influențează ulterior atitudinile publice față de realitățile socio-politice.

APEL PENTRU LUCRĂRI [2025]

Avem plăcerea să invităm studenții de master și doctorat cu specializarea Istorie sau domenii conexe (*Drept, Studii Europene, Studii Politice, Filosofie și Sociologie*) să trimită lucrări de cercetare care investighează evoluțiile istorice ale secolului XX în România și experiențele din jurul războiului și Revoluției.

Referințele vor trebui să se raporteze la istoria României, plasate însă într-un context comparativ cu alte țări și tendințe mai largi, europene sau globale.

Lucrările de cercetare pot aborda oricare dintre următoarele subiecte:

- **TEMA 1: PROPAGANDA ȘI POLITIZAREA ISTORIEI ÎN PERIOADE DE CRIZĂ**
 - Cum au manipulat actorii de stat și non-statali din Europa de Est istoriile naționale în perioadele de dificultăți naționale – de la Războiul Rece până la actualul conflict din Ucraina – pentru a modela opinia publică și legitimitatea politică?
 - **OBIECTIV:** Studiul va analiza evoluția strategiilor de propagandă care exploatează evenimente istorice, investigând interacțiunea dintre memoria colectivă și agendele politice contemporane. Se dorește identificarea tiparelor de utilizare a trecutului pentru a mobiliza sau calma societățile în perioade de criză.
- **TEMA 2: CRIZĂ, MEMORIE COLECTIVĂ ȘI REZILIENȚA SOCIETĂȚII: UN STUDIU COMPARATIV**
 - În ce mod influențează narațiunile istorice și (ab)uzul de trecut discursul public și răspunsurile societale la crizele contemporane?
 - **OBIECTIV:** Această cercetare va explora rolul memoriei istorice în modelarea reacțiilor societale la crize, comparând modul în care diferite țări își valorifică, reexaminează sau contestă moștenirea secolului al XX-lea, în contextul provocărilor moderne precum dificultățile economice și conflictele geopolitice. Se va acorda o atenție deosebită modului în care aceste narațiuni afectează comunitățile minoritare și coeziunea socială în ansamblu.

Câștigătorul premiului va primi o bursă în valoare de 350 de euro, iar eseuul va fi publicat pe site-urile [Rațiu Forum](#) și [LSE IDEAS](#).

SUGESTII FORMALE:

- Eseul nu trebuie să fie semnificativ mai lung sau mai scurt de 3000 de cuvinte – fără a include notele de subsol și bibliografia.

- Juriul dorește să vadă cum autorii se angajează critic cu diverse materiale sursă, acestea urmând să fie citate ca note de subsol. Textul trimis trebuie să fie însoțit de o bibliografie solidă.
 - Candidații trebuie să demonstreze înțelegerea dezbatelor istorice relevante și o judecată atentă în evaluarea diferitelor puncte de vedere.
 - Deși lucrările pot fi redactate fie în engleză, fie în română, solicitanții trebuie să vorbească fluent limba engleză – vă reamintim că [Atelierul de Istorie Rațiu Forum](#) se desfășoară exclusiv în limba engleză.
 - Rezumatul lucrării [abstractul] trebuie trimis prin e-mail la adresa mihaela.bidilica@ratiudemocracycenter.org până la data de 2 aprilie, iar lucrările finale până la 2 mai.
-

CALENDARUL EDIȚIEI 2025

- 4 MARTIE: Deschiderea apelului
- 2 APRILIE: Termen-limită pentru trimiterea abstractelor (maximum 250 de cuvinte)
- 6 APRILIE: Confirmarea abstractelor și programarea unei întâlniri online cu candidații
- 2 MAI: Termen limită pentru trimiterea lucrării finale
- 3-7 MAI: Selecția și anunțarea câștigătorului

Diploma și bursa vor fi acordate în cadrul *Atelierului de Istorie al Rațiu Forum* (Turda, 16-18 mai 2025 | *Istorie și Identități*).

JURIUL

- **PROF. UNIV. DR. CAROL CAPIȚĂ**

Absolvent al Facultății de Istorie-Filosofie a Universității din București în anul 1988. După o scurtă perioadă de activitate ca profesor în învățământul secundar (atât în mediul rural, cât și în cel urban), a revenit la Alma Mater în anul 1990. Deține un doctorat în Istorie Antică și un doctorat în Științe Educaționale. Interesele sale în domeniul Educației se axează pe dezvoltarea curriculumului, utilizarea surselor în predarea istoriei și formarea inițială a profesorilor de istorie. A publicat numeroase articole despre didactica istoriei și a fost coautor (împreună cu Laura Capiță) a două cărți despre didactica istoriei, diverse materiale didactice pentru formarea inițială și continuă a profesorilor, precum și mai multe manuale de istorie. Lucrează ca expert independent pentru *Consiliul Europei* de 16 ani.

- **DR. RAUL CÂRSTOCEA**

Lector în Istoria Europei secolului al XX-lea la *Maynooth University*, Irlanda. A activat anterior ca lector în Istoria Europeană Modernă la *Universitatea din Leicester*, ca lector în Studii Europene la *Europa Universität Flensburg*, ca cercetător principal la *Centrul European pentru Probleme Minoritare* și ca lector asociat la *University College London*. A deținut burse de cercetare la *Imre Kertész Kolleg* Jena, la *NIOD Institute for War, Holocaust and Genocide Studies* din Amsterdam și la *Vienna Wiesenthal Institute for Holocaust Studies*. Interesele sale de cercetare se concentrează pe antisemitism, istoria evreilor, naționalism, fascism și Holocaust, precum și pe formarea statelor și procesele de construire a națiunii în secolele XIX și XX din Europa Centrală și de Est și implicațiile acestora pentru grupurile minoritare. A co-editat, împreună cu Éva Kovács, volumul intitulat *Modern Antisemitism in the Peripheries: Europe and its Colonies, 1880-1945* (Viena, 2019) și a publicat extensiv pe teme de antisemitism, fascism și Holocaust în România și, mai larg, în Europa de Est. Este co-editor, împreună cu Paul Jackson, al seriei de cărți *Modern History of Politics and Violence* la Bloomsbury Academic și membru al comitetului editorial al revistei academice *S:I.M.O.N. Shoah: Interventions. Methods. Documentation*. De asemenea, este vice-președinte al Consiliului Consultativ Științific al Observatorului pentru Predarea Istoriei în Europa la *Consiliul Europei*.

- **DENNIS DELETANT OBE**

Profesor Emerit la *School of Slavonic and East European Studies, University College London*. Până în anul 2021 a fost Profesor Ion Rațiu la *Catedra de Studii Românești de la Georgetown University*. Printre cărțile sale anterioare se numără *Ceaușescu and the Securitate și Communist Terror in Romania*, ambele publicate de Hurst.